

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMĂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lavi de-opotrivă în Iidanul parazitărilor și în Românul necinstit și înstrăinat.”

Apără sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru Inst. și fabrici — Lei 300

ANUL 1930

Guvernarea din 1929 a guvernului Maniu fiind în cea mai rușinoasă contra zicere cu făgăduielile făcute vreme de 10 ani de zile în opoziție și fiind în cea mai revoltătoare dușmănie cu simțul moral și cu onoarea socială, reprezintă cea mai respingătoare pagină de lectură în istoria noastră politică. Și cine nu știe azi că oamenii dlui Maniu, în frunte cu dsa, au întrecut în prostirea, mințirea și înșelarea poporului până și pe cei mai savanți iscoditori de minciuni pe care îi cunoaște știința ce să ocupă cu descoperirea minciunilor? Astfel fiind de ce să ne mai mirăm asupra faptelor că nici una din miile de făgăduieli nu a fost realizată, de ce să mai insistăm asupra sutelor de mil de argumente că toate aceste făgăduieli au fost făcute numai și numai cu scopul bine chibzuit de a se îmbogăți, la putere fiind, pe spatele poporului păcălit.

Anul 1929 a dovedit cu prisosință cât de scump a trebuit să plătească poporul necrezarea sa asupra cuvintelor Cuziștilor din alegerile electorale generale din 1928, când noi afirmam că guvernul Maniu viața se va scumpi, câștigul va scădea și datoriile oamenilor vor crește. Jaful de 18 miliarde în cassa țării comis de blăstămății de liberali a crescut în loc de a scădea, și faptele sunt mai bogate azi, decât ieri. Jalea și mizeria ne încolțesc de pretutindeni, durerea și chinul s'a așezat la masă în casa fiecărui om cinstit, ranele și lacrimile românilor s'au înmulțit, grijile față de ziua de mâine strigă mai tare din toate părțile țării și gândul la bucățița de pâine te sbuciuiește mai crud din toate colțurile.

Azi în casa țăranelor de multe ori nu găsești nici 20 de lei, în buzunarul românilor cinstiți flueră, de luni de zile, vântul năpraznic al „Cinstei, Legalității și Dreptății” guvernului Maniu și în sufletul Națiunii cântă „amarul”. Cinsprezece milioane de români sufer în tăcere lașă, și înghit în sec rușinos, în vreme ce o mână de oameni, — guvernul întovărășit cu câteva mii de jidani din țară și din străinătate, — trăiesc mai bine decât în pântecile mamei lor, desfătându-se în bogățiile poporului mai obraznic decât porcul scăpat în porumbiște. Evident că toți aceștia regretă anul 1929 pre când cei dintâi să scutură de el, cum să scutură omul de friguri, nădăjduind la mai bine în anul nou.

Deșarte nădejdi. Anul 1930 va fi cu mult mai rău. Budgetul statului întocmit de franc-masonul, jidan polon, Rist, — controlorul banilor României adus în țară de guvernul Maniu pentru că proștii de români să-l plătească cu 5 milioane, — budget semnat apoi de paita politică Madgearu ne spune că toate dările se vor urca, toate veniturile românilor vor scădea, toată munca și truda țărănilor va fi negociată de așa zisul „Credit Agricol”, toate isvoarele de câștig vor trece cu desăvârșire în mâinile jidanilor prin așa zisele „Case autonome”, toate impozitele vor fi înghițite de împrumutul făcut la marii bancheri jidani în folosul oamenilor dlui Maniu, și toate veniturile Statului vor trece tot în buzunarele ministrilor. Căile ferate și poșta își urcă și ele tariful, traiul vie-

ției mizerabile se va scumpi și el, lipsa de lucru va crește, urile și dușmăniile între români se vor înmulți, bătăiele și crimele între voinicii lui Maniu și bandele lui Brătianu se vor îmbogăți și în sfârșit setea de răzbunare va fi văzută mai bine decât în 1929.

Anul 1930 ne va aduce mai aproape de scopul și ținta Francmasoneriei universale de a prăbuși statele creștine prin forme de împrumuturi bănești, prin acaparare și zalogirea averilor țării, putându-se și mai bine amesteca în treburile publice ale Statului, împingându-l la vreme dată la război cu singurul scop de a-l prăbuși în folosul iudaismului și dacă pe această cale nu se poate atunci schimbându-l forma de Stat și metoda de cârmuire prin provocare de revoluție.

În 1930 vom depinde și mai mult de jidani decât în trecut, și minoritarii ce sunt asmuțiți împotriva noastră de aceleași loje franc-masone își vor rânji mai tare dinții, gata de a mușca în carne creștinească căci de cea jidănească nu se vor atinge, fiind orbiți de minciunile și aurul lui Juda, de dragul căruia creștinii se războiesc și se sfășie ei între ei în vreme ce jidanii, făcând gheșeft din luptele aceste, câștigă bani și pământ.

Doamne ferește să nu avem război în 1930 în loc de 1935 cum e proiectat de lojele franc-masone, căci nu știu dacă nu vom fi mai repede spintecați de cum ni e prescris de Francmasonerie. Ne îngrozim la gândul că în România totul e în mâna jidanilor. Morile ce dau făină sunt în mâinile jidanilor, fabricile sunt în mâinile lor, capitalul e în mâ-

nile lor industria și comerțul de război e în mâinile lor, furniturile armatei e în mâinile lor și în sfârșit tot ce depinde de viață și de existența, de victoria sau înfrângerea României în caz de război, toate sunt în mâinile jidanilor, grație partidelor politice ce tot au vândut jidanilor mâncând și chefuind cu banii.

Cine ne va scăpa din această mare nenorocire, ce abia așteaptă să înghită sfânta noastră unitate națională?

Di profesor Iorga a declarat că poporul român nu e copt pentru dictatură. Dar bine pentru Dzeu, tocmai pentru că poporul nu e copt trebuie salvat prin dictatură din ghiarele unor vampiri și mișei ordinari, ce îi sug ultimele puteri. Căci doar dacă poporul ar fi copt, atunci România nu ar fi ajuns în halul acesta și nu ar fi nevoie de dictatură.

Azi 99 la sută întreabă că cine să facă dictatură, aducând în discuție fel și fel de păreri și de critici despre cutare sau cutare, persoană. Noi nu întrebăm cine să o facă ci cerem ca ea să se facă c'un ceas mai de vreme. Tot așa noi nu întrebăm ce va zice cutare sau cutare înalt factor, sau cu tare stat străin, ci ne întrebăm ce vom deveni noi, familiile, copiii și averile noastre dacă nu punem mâna pe cuțit spre a tăia în carne vie, cât mai e timp.

Noi nu vom imita nici pe Mussolini, nici pe Kemal Pașa, nici pe Primo de Rivera și nu vom păși nici pe urmele celor din Jugoslavia, ci ținând seamă de mentalitatea și interesele noastre specifice vom ști cum trebuie salvată țara.

„Romulus Damian”

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

Pentru îndeplinirea acestui plan Șeful a pus în mișcare toate forțele ce duc la decăderea moravurilor, la întărirea învrăjbirei și urei, la creșterea minciunii, la îmbogățirea înșelăciunii, la micșorarea dorinței după lumină și adevăr, la întunecarea voinței după cultură, la răcirea pasiunilor după frumos și bine, la scăderea simțului de rușine și la indiferențierea sentimentului de abnegație și jertfă pentru fratele de același neam și sânge, pentru ca toate aceste să se găsească în prea caraghioasă voință a Șefului, că partidul liberal e România, și că România e partidul liberal, care e totul, celalalt nu contează, iar Națiunea și Poporul sunt „un mare nimic” Iată o formulă descreeată care însă totuși se menține și azi cu prețul coruperei,

a viflului, a agitației dornicilor de a parveni, a asmuțirii clienților cluburilor politice contra adversarilor și a intensificării certurilor de corturari dintre partidele politice. Dar Șeful nu s'a oprit la hotarele acestei scandaioase imoralități, îmbolnăvind orice unitate social-națională și întunecând arzătoare dorința de realizare de forțe sufletești pentru îndepărtarea elementelor neproductive, dar consumatoare, din viața României, ci el a introdus sistemele și metodele și în organizația publică a Statului, pe care considerându-o ca pe o „moșie” a sa, și numai a sa, o scotea la licitație publică oferind agenților, spionilor și electorilor săi „ciomagii” ocazii de „învrăteală” pe spatele poporului din bugetul Statului furând și înșelând sub pre-

textul; „Pentru zile negre de opoziție”. În felul acesta am ajuns succesiv la divizarea funcționarilor publici în două grupuri, și anume: grupul funcționarilor liberali, ce veneau în fruntea oficiilor publice deodată cu partidul la cârmuire, plecând totodată cu guvernul, și grupul funcționarilor conservatori, ce vrând nevrând au învățat, introducând și folosind acest nenorocit sistem, dela liberali. Că partidul liberal era compus, — e și azi încă compus, din cele mai pestrițate elemente, din cele mai variate culori de naționalitate parvenită, ca greci, albanezi, bulgari, găgăuți, tătari, lipoveni, poloni, malbruși, macedoneni până și turci, mai e oare nevoie să spunem? Evident că acest conglomerat lipsit de orice sentiment de bine pentru România, și orfan de simțul iubirii de neam, nu urmarea altceva, prin partid, decât îmbogățire pe spatele poporului. Astfel a luat naștere, fără voia Șefului,

clasa burgheză în partid, care odată născută nu putea renunța la impunerea, prin împrejurările înconjurătoare interne și a evenimentelor din afară, de a capitaliza banii disponibili creind întreprinderi financiare, industriale și comerciale. Noroc că conservatorii au știut contrabalansa aceste proiecte, împunându-le cu forța conducere și control național, căci altfel acești stăni de sânge românesc, în tovărășie cu jidanii, de mult ar fi acaparat ei toate bogățiile României de dinaintea războiului pentru întregirea neamului. Bine înțeles că dacă conservatorii ar fi bănuț că această prevedere națională va cădea cândva de a gata în brațele adversarilor lor, liberalii, tipând apoi cât îi ține gura că sunt mari patrioți și înfocați naționaliști, ei ar fi introdus fără șovăire măsurile de asigurare.

Din nenorocire acest rușinos sistem de acaparare și de corupție obraznică a fost estins și asupra armatei, im-

Gânduri de anul nou.

La fiecare început de an, omul stă o clipă, privește în urmă și apoi pornește mai departe. Fiecare din noi se aseamănă cu un călător, care urcă treptile unui deal și la fiecare treaptă se odihnește o clipă, se uită în urmă la drumul făcut și apoi cu gânduri și puteri noi își continuă calea. Se cade dar acum, iubii cititori, în pragul anului 1930, să ne oprim și noi o clipă, să privim la drumul făcut și apoi cu gânduri și speranțe noi să pornim mai departe.

Mai întâu să aducem prinos de mulțumire celui prea înalt, că ne-a ajutat și am trecut cu bine și cu sănătate peste încă un an din scara vieții noastre. Zic cu sănătate pentru că aceasta e cea mai mare comoară a omului; unde nu e sănătate nu este bucurie și fericire. Pentru cei suferinzi și bolnavi cu trupul, ziua de anul nou e tristă, lipsită de speranțe și bucurii. De aceia toți care vă bucurați de acest mare talant al Domnului fiți mulțumiți și nu uitați pe cei cari trăesc în durere și suferință. Gândiți-vă la cei care-și blestemă pe fiecare ceas soarta și acum de anul nou dați-le un ajutor, bucurați-i și pe ei cu un dar, cu un cuvânt de îndemn. Anul ce-a trecut 1929, a fost un an bun în ce privește rodul câmpului. După mulți ani de suferință, în anul acesta s'a îndurat Domnul și ne-a binecuvântat pământul cu roade multe și îmbelșugate. Ajungeam muritori de foame, dacă nici în anul acesta nu se făcea grâul cucuruzul, jumătate din țărâtime mânca mă-măligă de orz. Acum s'au săturat toți de pâine și după puteri își va putea fiecare acoperi nevoile și datorile. E drept că bucatele nu prea au preț dar dacă nu se făcea, era de o mie de ori mai greu. Și apoi când te gândești la stricăciunea sufletească a lumii de azi, te miri cum de se mai îndură Dumnezeu să dea atâtea roade pământului. Căci în adevăr, dacă anul 1929, a fost oarecum un an care ne-a îndestulat trupul, nu e mai puțin adevărat că în viața sufletească nu am avut nici o schimbare spre bine. Câți oameni credeți Dv. că se mulțumesc azi, de rodul pe care l-a dat Domnul? Câți dintre noi în 1929 și-au schimbat năvurile și purtările ticăloase făcându-le mai bune și

mai plăcute lui Dumnezeu? Să vă spun eu: puțini sau poate nici-unul! Lumea din zilele noastre merge din rău în mai rău, pe zi ce trece se obsearvă o mai mare stricăciune în viața oamenilor. Pe fiecare an binele scade, iar răul se întinde. Cresc hoțiile, omorurile, desfrânările, poftele și plăcerile nebune după averi și măririi trecătoare. În câți din noi mai licărește azi, cinstea, dreptatea, iubirea de Dumnezeu și de aproapele? Câți dintre noi l-am primit pe Isus, cel ce s'a născut în peștera Betleemului, să se nască și în sufletele noastre și să ne aducă nouă pace bucurie și fericire vecinică. Fraților mei, nu știu la câți nașterea lui Hristos le-a fost prilej de frumoase amintiri și o nespusă bucurie și mulțumire sufletească, un lucru însă îl știu, cu data de azi, firul vieții noastre se scurtează cu încă un an.

Cine știe până la anul cel nou alui 1931, care-l mai vede. Poate mâinile acestea, care scriu acestea rânduri, poate ca ochii aceia care citesc aceste slove să fie praf și țărână. De aceia acum în pragul unui nou an, să ne oprim o clipă să ne socotim cu trecutul și apoi cu puteri și speranțe noi să pornim mai departe. Marinarul care se lasă cu totul în voia valurilor, fără să mai vâsleze și fără să se mai socotească niciodată nu vor eși la liman, ci tot mai mult va fi dus în larg, unde moartea sigură îl așteaptă.

Acum de anul nou toată lumea se bucură, bea mânăncă și și urează. Văile și munții clocotesc de plugarii cari în chiote și pocnituri de bici primesc pe anul ce vine. Sunt lucrurile acestea frumoase, dar dacă anul cel nou nu ne va schimba deloc viața și purtările cele rele, va trece și 1930 ca toți anii: lipsiți de bucurii și fericiri, pentru că pașii lumii se îndreaptă numai spre rău și că mâine ne vom trezi la capătul vieții, lipsiți de fapte bune. Numai printr'o îndreptare a fiecăruia va veni pacea și bucuria pe pământ. În zadar așteptăm dreptatea câtă vreme noi iubim nedreptatea, în zadar așteptăm fericirea în timp ce noi tot mai mult ne afundăm în dureri și păcate. Anul ce vine să fie aducător de pace, bucurie și fericire. Dea domnul ca fiecare, sărac și bogat să-și îndrepte gândurile spre o viață

mai curată mai cinstită și mai dreaptă și atunci fericirea și bucuria va veni dela sine. De încheiere nu uitați cetitori că 1929 s'a dus și niciodată nu se va mai întoarce, iar 1931 e departe!

Să trăiți la mulți ani! Trăiască L. A. N. C. cu deviza ei măreață!

Al. T. Isofache-Bordești

Poezii populare.

I.

Sărmane căile mele,
Cresc trandafirul pe ele.
Lasă crească, să 'nflorească,
Bade-i să nu-l bănuiască.
Căci sunt floare micușnea,
Și nu mi mai calc inima,
Și sunt floare de mușcată,
Nu-l mai iubesc nici odată.

II.

Bădiță de la Pitești,
Mare netrebnic mai ești.
De un an, ceva mai bine,
Decând alergi după mine.
S'alergi bade cât-vel vrea,
Cu tot nu voi fi a ta.
Eu sunt floare din Arad,
Și iubesc adevărat.

III.

Fata popii dela noi,
Are zestre șase oi.
Ș'o capră neagră părlită,
Și tot nu se mai mărită.
Vino mândră după mine,
Că ți-o spun că ți-o fi bine,
Pân ce-o fi 'n grădina salată,
Poți trăi și nemăncată.

IV.

Crișule, crișuțule,
Crișule nebușule,
Ma urla, nu țulbura,
Să nu-mi 'necl bădița.
Decât badea să se 'nece,
Mai bine Crișul alb, sece.
Decât badea să se peardă
Mai bine lumea să ardă.

V.

Câte rele-s pe pământ,
Toate m-or mâncat pe rând,
Numai ochii m-or lăsat,
Să nu intru ziua 'n gard.
Mândrele m'or cumpătat,
De sunt vecinic supărat.
Dar și eu le-oi aranja
De-or plânge s-or suspina.

VI.

Trag clopotele 'n Arad
Badea 'n crâșmă-i mort de beat.
Oare cine l-a 'n bătut
Mândruța lui din Bănat.
Astă var 'am 'nvărat
În cetate la Arad.
Iar la iarnă v-oi lerna
În temniță la Gherla.

N. Vlaicu Jenopoleanu

Studentimea antisemită.

„Studentimea română e antisemită!“ „Studentimea s'a dedat la excese antisemitel!“ Acestea sunt articolele de reportaj ale presei jidovești din Sărindar, care tipă și se vâlcărește par'că a apucat-o năbădăle. Asta nu le place jupânilor din Sărindar; pe semne ei vreau să fie cosmopolită, francmasonică sau mai știu eu..... jidovită.

Indrăsneala a mers așa de departe încât Ițic Landau dipotat a întreat pe Dl Costăchescu ministru Instrucțiunii și Cultelor, dacă permite așa ceva, ca studentimea să fie antisemită și de ce Dl prefect al Craiovei a eșit înaintea lor la gară, ca să-i întâmpine, cu ocazia congresului studentesc. Ați priceput fraților că a ajuns Șoim tare și mare când impune unui ministru român ca să nu fie român. Cred că atâta obrăsnicie nu se mai poate. Va să zică după jupân Landau prefectul să nu primească cu bucurie și cu ochi bun, pe cei mai mândrii fil ai țării noastre, nădejdea ei de mâine, pe scumpii noștri studenți ca nu cumva să se supere alesul națiunii, care decât să vorbească așa mai bine să-și la tălpășița cu o zi mai înainte spre Palestina, căci România nu-l pământul făgăduinței și al tuturor perciunaților, ci al nostru, al studenților și vom știi întotdeauna să-i primim așa cum se cuvine nu numai cu vorbe ci și cu fapte. Luptați dragi studenți și duceți lupta până la capăt căci se mai găsec oameni cari nu sunt vânduți jidovimei perciunate, cari vor fi alături de Dv. oricând. Numai un lucru mă mănhește și mă face să nu fiu încrezător. Mulți dintre Dv. odată ieșiți de pe băncile Universității lasă lupta și se vând aceluia, care îi huliau altădată. O fi adevărat? Sunt multe cazuri, căci de n'ar fi, Ițic Landau ar fi vânzător de haine vechi, nu diputat ca astăzi.

Continuați lupta dar fără trădători!

N. Marcdu.
Inv. Târnavă-Criș.

Români sprijiniți comercianții, meseriașii și industriașii români!

bolnăvindu-l sufletul curat național și intoxicându-l simțirea de viteje strămoșească. În școală și în magistratură metoda de favoritism, protecționism și slugism, provoacă adevărate subminări decăderi; munca și capacitatea nevalorând nici harem cât umbra calomni și intrigel politice. În asemenea împrejurări în loc de învățătură serioasă se da „Spotală“, în loc de caractere se formau „Ticăloșii“, în loc de cultură „Mediocritate“, în loc de Legalitate „Promisiuni de un ceas“ și în loc de dreptate „Bucurie pentru cei tari și lacrimi pentru cei slabi“. Astfel încetul cu încetul și pe nesimțite partidul dezvoltându-se peste așteptările Șefului, Ion C. Brătianu avu într'o bună zi curajul de a afirma, fără nici un pic de rușine, că partidul liberal e toată România și că cine e

dușmanul partidului liberal, acela e dușmanul României. Evidența că aceste fraze nu merită nici un fel de comentariu științific, dar ele trebuiesc reținute pentru faptul că fil lui Ion C. Brătianu le-au adoptat fără a se osteni de a le îmbrăca barem într'o altă formulă demagogică, mai agreabilă.

O altă armă rușinoasă de a servi pe toți pentru partidul liberal era aurul jidanilor, discreții lor tovarăși de afaceri în toate întreprinderile Statului cu scopul de a nimici și ultimele rezistențe de capital a partidului conservator. În felul acesta liberalii au devenit apărătorii jidanilor, cari la rândul lor aducând pe alții din Galația din Polonia și din Rusia țaristă îl învâfau pe aceștia să încerce a-și procura acte de ședere în țară dela autorități

corupând pe funcționari, sau pe Deputați și Senatori, cu mai grase sume de bani intervenind pentru ei. Iată cum a luat flintă mituirea funcționarilor publici, samsaria și traficul de influență, toate necunoscute până la protejirea jidanilor de însăși guvernul liberal ce bine înțeles se extindea tot mai mult în întreprinderi comerciale și industriale. Tot dela Partidul liberal e moștenit sistemul de fonduri secrete pentru miniștri, fonduri ce astăzi se urcă la sute de milioane pe an, cum e acela a ministrului de Interne Alexandru Valda cifrat 120,000,000 (una sută douăzeci de milioane) de Lei pe an, și cu care ministrul poate face ce vrea fără a putea fi silit să dea socoteală ce a făcut cu atâția bani. Mai are nevoie să spunem că liberalii au votat și introdus o asemenea lege hojească anume

spre a putea fura din banii poporul cum le plăcea? Natural că conservatorii, sărăcind mereu în oameni și bani ajungând la cărmă furau și ei la rândul lor cu aceiași nerușinare ca și liberalii. Astfel visteria Statului fiind mereu goală, rând pe rând au fost luate împrumuturi bănești dela marii bancheri jidani din străinătate, cari la rândul lor nu numai că luau camele mari, dar se amestecau chiar în treburile Statului cerând drepturi pentru consăngenui lor abia veniți în țară, anume cu scopul de a se îmbogăți prin cămătărie și speculă la orașe și prin otrăvirea minții cu beutură la sate. Iată unde e leagănul înstrăinării orașelor noastre, a sărăcirii poporului nostru și iată cine e autorul și marele vinovat.

(Va urma)

Cuvântul „Țăranilor Cărturari” — Către Frații lor.

DE SĂRBĂTORI.

Din cer și din morminte, sinistre, profunde și pătrunzătoare voci armonioase colindă'n lung și'n lat Pământul Românesc. Orunde'ți pleci urechea acelaș puls se simte. Din sgomotul sălbatic și strident al vieții inconjurătoare sufletele mari și sincere desprind acele glasuri dulci, cari mișcă, dau ritm nou vieții, deschid drumuri mari și'ndeamnă poporul spre o lume vrednică de mândra lui chemare.

Liniștiți-vă! Și numai o clipă să ne gândim așa și să stăm de vorbă cu sufletul nostru. O nouă stea ne-arată: un drum și-o datorie.

Suntem fii de țărani români, fii ai celei mai curate clase sociale din punct de vedere al sângelui românesc, cea mai numeroasă și totodată cea mai oproșită Țărâniea, părinții noștri, acești țapi ispășitori ai tuturor fărădelegilor netrebnicilor, cari se'mbogățesc prin viclesugul cu care le fură mintea și încrederea, primesc și azi, în loc de apa însănătoșirii lor morale și materiale, oțetul nepăsării și'n cel mai bun caz al „scrisorilor” cu sfaturii nelalocul lor, ale ministrului ridicat de ei acolo sus, în creștință, că va răsări și pentru ei soarele înstăririi. Ce amară desamăgire! Dar și mai sus de înțelegerea și dreptatea omenească există adevăratul Purtător de grijă, unde păsurile lor găsesc deslegare. Și Dumnezeu lumii, adevărul și al dreptății a pregătit calea izbăvirii. Ca și Hristos, care a unit pe om cu Dumnezeu, noi fiii părinților noștri, trebuie să formăm legătura organică între ei, clasa de jos și între cea de sus. Vocea sângelui ce murmură'n ființa Acelora, cari ne-au zămislit silește organul minții noastre să articuleze, ceeace dânsii nu pot să spună în cuvinte. Este aceasta cea mai nobilă și sfântă datorie pentru noi. Porunca de-a fi solii adevărați ai vrierilor lor, ai dorințelor lor drepte, dar tot mereu înșelate, am primit-o deodată cu laptele supt la sânul maicilor noastre — căci oricâte licențe și doctorate am avea, tot țărani suntem și trebuie să fim mândri de acest nume. Suntem țărani cu carte sortiți a regenera străinismul clasei conducătoare.

Acțiunea nefastă de batjocorire, jefuire și palmuire a vieții noastre și a părinților noștri, de către toate putregaiurile sociale, trebuie oprită. În contra acelor ploșnițe cuvântătoare, ce sug toată vloga vieții românești, avem la'ndemână „flit-ul arabic” și la nevoie îl putem întrebuința. Părinții ne-au crescut și susținut în școli, ca învățând să vedem și să le putem fi scut și apărători. Noi suntem sufletul țărânilor românești și nimeni afară de noi nu are dreptul să vorbiască în numele părinților noștri. Destinele Neamului Românesc nu pot fi lăsate pe mâinile străinilor terfelitori ai celor mai scumpe și mai sfinte credințe ale noastre. Și reacțiunea de însănătoșire trebuie să plece dela noi, din însăș rădăcina organică a României, curățind acest lăcaș al nostru de toți acei cari vor

să ne întunece, să ne îndepărteze de tot ce ni-s'ar cuveni, să ne desbina pe toate căile și să ne distrugă mai pe urmă, ca pe ruinele noastre ale tuturor, ei să-și înalțe tronuri de aur. Cămătarul jidovi, străin de sânge și de tot ce-l românesc, la cari au fost siliți să se'imprumute, țărani români, cu dobânzi enorme — din cauză, că tot ce produc ei se vinde pe preț de batjocură — acum îi strâng de gât și'ncetul cu încetul pământul și casele, asupra cărora ei și-au întăbulat dreptul de a le lua, trec în mâna lor. Aceștia iau folosul reformei agrare și — ce le pasă guvernărilor! Noi însă, nu putem, ca *tăcând*, să ne facem părtași la această crimă săvârșită zi de zi față de Cei cari ne-au dat viața. Căci în țară bogată, cu popor cuminte, cinstit și muncitor, adevărat în manifestările sale, dar gol, flămând și cu speranța de mai bine în suflet, în loc de binele însuși, nu se poate crede, că nu e ceva necurat, când cei de sus, îmbrăcați în straie mincinoase de reprezentanți de-ai lui, dar în realitate, cei mai mulți străini, cu suflet negru dușmani și răi până la cruzime, Incuibăți fraudulos ca stăpâni a toată bogăția și podoaba Pământului Românesc, își adună mereu comori, din sudoarea muncii noastre. Deci, glasul nostru — și suntem mulți acuma — trebuie să răsună puternic la marea masă a bunătăților și avutului Țării Românești, fiindcă este a noastră și în fruntea ei stăpânul trebuie să stea și nu câinii. De aceea să ne unim puterile cât mai este timp, pătrunzându-ne de cultură-torât Patriei noastre, să formăm marea „Legiune a Țăranilor Români Cărturari” și să scriem cu litere de aur în Cartea vieții Poporului Românesc: Înălțarea, Stăpânirea și Dreptatea sa. Suntem mulți și împreună cu părinții formăm: Neamul. Dragostea, adevărul și dreptatea ne leagă și astfel vom birui. Nu ne putem minți părinții, iar dânsii nu vor cunoaște alți reprezentanți de cât pe propriii lor copii. Aceștia-i adevărul și'n numele lui: înaltele! Să-i însemnăm pe toți tâlharii și trădătorii Patriei și Neamului Românesc, să-i asvârlim în besna prăpastiei, ce ei ne-au pregătit-o nouă, să punem pe stăpân în fruntea mesei, iar șerpilor să le zdrobim capul.

Țăranii cu carte din tot cuprinsul României Mari să-și spună cuvântul. O organizare și unire a lor într-o asociație, cu un program de luptă bine precizat se impune grabnic. Dumnezeu să ne ajute, luminându-ne calea. Să îndrăsnim, iar adevărații apostoli și îndrumători ai sufletului neamului românesc sunt rugați a vorbi și de astă dată. Și în felul acesta sperăm ca cu ajutorul tuturor părinților noștri și cu al tuturor meseriașilor și intelectualilor români buni și cinștiți să ne ajungem scopul sfânt: *România a Românilor!*

Dimitrie Oniță.

Rugăm achitați abonamentele!

Căminul familiar

Vezi o culme muntenească
Și-o căsuță, dedesupt?
Este vatra părintească
Unde laptele am supt...

Timpul trece ca gândul și cu el, zilele noastre se scurg. Minut cu minut, ceas cu ceas, zi cu zi, tinerețea noastră merge spre vremuri mai bătrâne...

Cine, în pragul vieții sale, nu-și aduce aminte de zilele plăcute ale copilăriei? Cine nu-și povestește, cu drag, primele zile când a început a cunoaște părinți, frați, rude și vecini.

Acolo unde am văzut întâia oară raza de lumină, unde mama scumpă și iubită cu „nani-nani” ne culca, unde bunicul sau bunica în zile de iarnă ne povestea, la lumina focului, despre „Baba Dochia” cum a înghețat cu nouă cojoace pe ea și cum „Făt-Frumos” a furat pe Cosânziana; acolo este căminul nostru familiar, acolo este leagănul nostru!

În căminul său, pruncul născut, deschizând ochii, cel dintâiu sentiment ce-l cuprinde este iubirea mamei sale. Din acest sentiment de iubire părintească se naște mai târziu, sentimentul frumosului, al adevărului.

Căminul părintesc este cea dintâiu biserică, în sânul căreia, copilul este primit după naștere.

Din timpurile cele mai vechi, când omul nu cunoștea perfecțiunea lucrurilor, s'a simțit nevoia creierii unui cămin, începând cu peșterile munților scorburiile copacilor trecând prin evoluția vremurilor, la casele din ziua de azi. Cercetând cu deamănuntul scara zoologică, vom constata la păsări și insecte, goana ce o fac și munca iscusită de arhitecți pentru a-și construi un cuib în care să-și crească micile și golășele odrasle. Rândunicile, ghlonoatele, albinele etc., se întrec, ca cei mai desăvârșiți arhitecți, pentru alcătuirea unei locuințe.

În căminul familiar, alcătuit de părinți, oricine, dela mic până la mare se odihnește.

Cu câtă bucurie aleargă spre bordelașul părinților săi, micuțul școlar, sleit de greutatea lecțiilor?

Plugarul îngândurat de greutatea vremurilor, își găsește odihnă numai în mijlocul familiei sale.

Intelectualul, cu fruntea încrețită de sforțările sufleteste făcute, în sânul familiei sale în odala liniștită, își recrează sufletul. Omul aruncat de vremuri, în orice colț de pământ își amintește cu mult drag de căsuța în care a copilărit...

Iată, cum mult gustatul novelist N. Gane, descrie copilăria sa:

— „Casa părintească era o lume întreagă pentru mine. Deși sunt mulți ani de când m'am despărțit de ea, pribegind prin alte locuri streine, totuși gândurile mele, neconținut se întorc cu drag către acei pereți către acele unghere, de care mă leagă copilăria. Ași putea să istorisesc zi cu zi, toate jocurile, toate bucuriile, toate suferințele, căci îmi sunt mai proaspete ca cele de azi.”

Cu câtă măiestrie au descris căminul familiar, poezii, prozatorii, oameni de știință!

În versurile lor fermecătoare, Alexandri, Eminescu, Coșbuc, etc. au preamărit căminul.

În rânduri pline de duloște, un Delavrancea și Vlahuță, au așternut frumoase amintiri ale copilăriei, proslăvind pe mama care este oglinda de mâine a pruncului din leagăn...

O țară există prin tineretul său. Și cine e tineretul? Cine sunt viitorii

cețățeni pe umărul cărora se reazimă neamul? Sunt copiii din leagăn, sunt odraslele dela sânul mamei.

Ei sunt lumina vie a neamului care va lumina viitorul.

„Ca să aveți încredere în viitor fericit, faceți educație mamei,” zice un învățător. După cum sunt mamele așa va fi și poporul.

Sentimentul iubirii pentru cămin domnește la locuitorii întregului glob. După cum Italianul, Francezul, își iubeste căminul dintr'un ținut fermecător, tot asemenea Laponul, Eschimosul, ciobanul scoțian, își iubeste la nebunie căsuța lui săracă de sub cerul posomorât.

Arzătorul dor de căminul părintesc și strămoșesc, a făcut pe soldatul nostru să răpună la Oituz, Mărăști și Mărășești plepturile de fier ai vitezelor armate dușmane.

Ori cât vom colinda prin ținuturile cele mai fermecătoare, trebuie să purtăm cu noi sfânta iubire de căminul părintesc! Unde este patria noastră, acolo e bine! Acolo unde au trăit moșii și strămoșii noștri, acolo trăim și noi, și tot acolo trebuie să lăsăm moștenire fiilor noștri. Visul milenar s'a împlinit. Azi trebuie să muncim de zor pentru înflorirea harnicului și cinstitului popor român. Să ne adunăm forțele pentru ca să mărim sufletele poporului „României Mari.”

Să ne îndreptăm pașii spre lumina căminelor și să nu uităm o clipă că mama este prima educatoare, iar căminul este prima școală. Și educația căminelor, a poporului în întregime, ete dată în sarcina *învățătorului*.

Să pornim deci la muncă, să ne concentrăm forțele, să lăsăm goana după avuții, să răspundem cu sfințenie la chemarea noastră și, convinși de misiunea sfântă ce avem, să luptăm pentru ridicarea poporului în sânul căruia trăim.

Talpa țării, blata gloată,
Ridicând-o din noroi,
Ridica-vom țara toată,
Ridica-ne-vom pe noi.

Const. I. Dănășel inv.

Horia și unгурul. ★

Horia fusese trimis de români de vre-o două ori la Viena, ca să arate împăratului nedreptățile de care suferă ei din partea unгурilor.

Dar nu fu primit. În sfârșit, românii nu se lasă și-l trimit și a treia oară. Împăratul, văzând că nu-l de șagă, îl primi și-l ascultă. De față se găsea și un general ungur, care voinde să-și bată joc de Horia și întrebă:

— De unde ești tu?

— Din Transilvania, domnule general.

— Aa!... Din Transilvania, unde mănâncă oamenii carne de măgar?

Toți cei de față zămbiră, iar Horia se roși de ciudă și rușine până în vârful urechilor, dar nu-și pierdu cumpătul și întrebă?

— Dar d-ta, de unde știi grozăvia asta?

— Da'am fost pe acolo!...

— Nu cred, răspunse Horia, că atunci te-ar fi mâncat numai decât transilvănenii!...

Toți cei de față răsăra cu poftă iar unгурul înghiți gălușca.

Nici un ac dela jidani!

Pentru ca să se știe.

de Victor Lăzărescu
stud. în drept

Pădurea de stejari iară-și se zbate. fierbe și geme... Cerul e 'norat, aerul greu și vântul aspru. Semne prevestitoare de furtună. Studențimea română din întreaga țară a început să miște din nou. Zece Decembrie a fost pentru tineretul universitar din întreaga țară prilejul de-a arăta lumii că problema antisemită departe de-a fi uitată ea continuă să preocupe generația tineră. După șapte ani nu s'a schimbat nimic în aceste suflete îngrijorate de viitorul țării lor. Și nici de aci înainte nu se va produce vre-o schimbare. Cât timp cerul e 'norat și vântul va șuera pădurea nu se va domoli — ea se va sbate mereu...

Pericolul evreiesc din zi ce merge devine tot mai acut, din zi ce merge devine tot mai aspru și cu toate acestea nu se află nimeni care să pună capăt răului. Și de ce? fiindcă unii dintre acei ce-ar putea-o face sunt vânduți, alții robiți și în sfârșit ultimii mișei. Cum în sfârșit vântul ce vine dinspre Galizia e tot mai aspru nimeni să nu se mire dacă studențimea nu se va păciul. Și bine va face dacă nu se va păciul fiindcă pericolul jidovesc e cel mai mare pericol pentru poporul român. Faptul acesta l'au spus mulți. Cu toate acestea cred că un document în plus nu strică, cu atât mai mult cu cât el provine din piana distinsului critic și profesor universitar Dl. G. Bogdan-Duică. Iată ce scrie profesorul într'un articol publicat în Națiunea din 15 Dec. 927 — tocmai după congresul studentesc dela Oradea:

„Mișcarea antisemită a studenților va dura încă mult timp. Evreii sunt ultima năvălire pe pământul românesc; ea continuă; păzitori de granițe venali deschid porți largi în loc să înalțe ziduri chinezești. Știu eu ce știu în această privință!

„Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier“.

„Ultima năvălire poate să fie însă penultima: Ca'n fosta Ungarie al cărei rost de sucombare se poate celi filosoficește-istoricește în cartea istoricului ungar Szegfű despre cele trei generații maghiare dela Szecheny până astăzi iar statisticește în cartea lui Szatmár. Din acesteze oricare se poate convinge că la noi în Ardeal chestia antisemită s'a altoit pe condiții create de politica statului maghiar. Acesta i-a repezit pe Evrei în teritoriul românesc, ca să-l roadă cu aceleași deprinderi cum a ros Ungaria

„Stările acestea economice, și sociale cari au produs mișcarea antisemită vor dura și de aceea va dura și mișcarea antisemită.“ „Va dura mișcarea antisemită“ procește prof. universitar Bogdan Duică; va dura o spune azi de anul nou un student ce semnează articolul de față. Cât timp nu se va tăia răul din rădăcini, nimic nu se va schimba în sufletele studenților. Și asta să se știe odată pentru totdeauna.

Rugăm pe toți onorații
noștri abonați să-și achite
de urgență abonamentul.

Ce nu pot eu înțelege.

Când s'au făcut penzionările, credința celor de bună credință era, că scopul lor ar fi, ca în felul acesta, să nescăpăm de o, bună parte dintre funcționarilor străini și de o altă bună parte prea îmbătrânită și prea dedată la jaf și tâlhării. Ne-am înșelat însă amar în credința noastră, fiindcă atât dintre cei îmbătrâniți cât și dintre minoritari este menținută în post cu contract o mulțime de funcționari, cari nu mai sunt de folos statului în nici-o privință și cărora poate mai curând ar trebui să li-se dea un loc de odihnă în cea mai neagră pușcărie. Așa spun gurile rele și așa scrie la nenumărate gazete, prin urmare de sigur este vorba de adevărul adevărat (parc'ar fi și adevăr neadevărat!).

Dar cele de mai sus nu ne pot cauza o durere și o descurajare mai mare decât felul cum se completează locurile devenite totuși vacante prin penzionări, transferări etc. Și interesându-mă mai mult procedurile din Adm. C. F. R. puternica instituție de stat al cărei umil lucrător sunt și eu, amintesc cazul următor:

Gara C. F. R. din Săvârșin este cea mai bună gară de pe rețeaua Inspectiei 5 Arad. Șefii de gară cari au norocirea să o păstorească câștigă mai mult decât cred și de câte vreau chiar. Dar trebuie să se știe, că o astfel de gară a fost condusă până acum de d... colegului Glatz, iar, acum, fiind penzionat, nu s'a găsit pe de dată întinderea Inspectiei și transferată în altă gară devenită vacantă, nici între cei cari n'au cerut-o și nici între minoritarii altui zecnic și mai puțin cari n'au capabil, vrednic și merituos care să-i ia locul jupânului Glatz, decât Măria Sa Nemcsik Zoltán. Ceiți! Vă rog încă odată acest nume românesc s'adea ori neaoș era un impiegat de mișcare incapabil de serviciu, nu știa românește, a fost trimis transferat nu de mult la Galați să-și însușească urgisita aceasta de limbă a statului, cerut de atâți, în fratele Zoltán cel mai chemat șef de gară, mâine poimâne îl vom vedea profesor de limba română la universitate.

Bine, dar oare cine-i ticălosul, și pe care nu-l mai obrazul de rușine și pe care nu-l mai muștră constința națională când îl protejează pe Zoltán la postul amintit, cerut de atâți, în adevăr foarte vrednici șefi de gară?

Devălă cum se privesc funcționarii merituosi la C. F. R. și cum se romanizează C. F. R. în provinciile alpine! Pe semne dl. Glatz a făcut contract cu locul lui să nu-l poată ocupa decât tot un minoritar și încă tot unu așa de capabil ca el.

Dintre cei penzionați se mențin în serviciu cu contract frații: Szokolczay, ifig Sáfány, Szalay, Horváth Rattai... etc. la Depoul și marele înlocuitor de inginer inginer și bunul român Dedulescu cu jidanul Grosz, pe semne, depoul mare nu poate fi condus de români, căci doară știut este, că nainte de d-lui inginer Dedulescu acel depou era condus tot de un jidan, de inginerul Reichensplitz sau Reichemberg, cum mama dracului îl chiamă, care însă, în urma felului cum l'a condus, drept mulțumită înfundată de luni de zile pușcăria. Să-l vedem acum pe tovarășul Grosz cât va face-o de lată, mânca-l-ar cine l-a dorit aci.

Așa-i că se lucrează din greu la romanizarea și la normalizarea C. F. R. prin punerea fiecărui funcționar la locul său?!

Voi reveni.

Un ceferist.

Se zice:

Că în luna Iulie parlamentul a votat 32 kg. de legi (după număr și foi poate Dumnezeu Sfânt le știe câte au fost, dar cei cari le-au votat nu, iar noi și mai puțin). Nainte de Crăciun s'au votat într'o singură zi 11 legi. Și toate acestea trebuiau repede votate și repede puse în aplicare... spre binele și fericirea țării(?) Până azi însă nici una din acele legi urgente n'a fost pusă în aplicare, ba totuși una da și anume: urcarea impozitului global cu 10%. Bravo! Trăiască!

Că pentru d-l Ciceo Pop, președintele Camerei, s'a cumpărat pe seama Adunării Deputaților un automobil cu 400.000 lei. Pe semne tot economii; nu se mai termină odată lanțul lor!

Că în Mănăstirea Curchi din inițiativa preotului Teofilact în loc de a se face o școală pentru călugării inculti și cari fac propagandă pentru stilul vechiu s'a deschis o crășmă unde se fac beții, orgii și crime. Laudă Sfințel Sale!

Că în Montreal Franța a murit în etate de 22 ani canadianul francez E. Braseau care în toată viața s'a n'a mâncat altceva decât câte 5 pahare de lapte pe zi, îndulcite cu un pfund de zahăr. A fost de meserie topograf și lucra fără cea mai mică oboseală. A murit din cauza unei aprinderi de plămâni. La moartea sa era greu de 152 pînzi și de 5 picioare și 2 țoli de înalt.

Că funcționarilor nu li se măresc salariile, drumurile nu se repară, armata nu poate fi revăzută cu cele necesare, dările cresc, comerțanții creștini nesușinți de jidani și nesprînți de stat dau faliment, fabricile se închid pe rând, una după alta, sărăcia țării se vinde la licitație, populația în majoritate flămânzește. De ce toate acestea? Fiindcă nu sunt bani! Dar pentru automobile, pentru călătoriile de plăcere, pentru lefuri de milioane și pentru penzionarii unguri sunt parale?!? Azi nu se fură!!!

Ce se face cu banii, cari până acum se furau, cari până în buzunarul înțarilor visteria Țării ci în buzunarul tâlhărilor? Ori poate se fură totuși și azi? Sau poate a fost numai o poveste: hoțiile pungășile, fraudele din trecut.

Informațiuni.

DOMNILOR ABONAȚI!

În numărul acesta, care este ultimul număr de ziare din anul curent, i se alătură fiecărui dintre Dvoastră câte o încuviințare despre suma restantă și câte un mandat postal cu rugarea ferbinte ca să binevoiați a ne trimite chiar cu reîntoarcerea poștei atât restanța de pe timpul trecut cât și cel puțin o parte din costul abonamentului de pe anul viitor 1930.

Suntem siguri că vă închipuiți situația grea materială în care ne aflăm și înțelegem că nu faceți altceva decât vă îndepliniți o sf. datorință atunci când achitați sumele cu care sunteți datori și de bună seamă nu doriți nici nu vă lasă neștiința națională, ca prin neachitarea lor să împiedecați apariția regulată a ziarului.

Administrația ziarului.

Incepând cu 1 Ianuarie vom plăti pentru o scrisoare 6 lei taxă poștală timbrul oficial, iar cel de ajutor s'a desființat. Bine. Iar cutia de chibrituri se va vinde cu 2 lei 50 bani. Și mai bine. Și să nu uităm că chibriturile se folosesc cu deosebire la sate, iar timbrele la oraș. S'a scumpit și benzina cu 1 leu 50 la kg. și petrolul lampant cu 50 bani la kg. Bravo! bravo! Dați nainte șefilor că merge bine al dracului. Bani! curg ca pleava nu mai avem ce face cu ei!

Alegerile comunale s'au amânat din nou pentru data de 17 Martie, putem jura că se vor mai amâna încă și oare cine ne-ar putea spune că peste tot când și care guvern le va face acele alegeri, căci de făcut trebuie făcute, fiind aproape pretutindeni dizolvate consiliile comunale și înlocuite cu comisii interimare, cari nu pot dăinui prea mult.

BANCA ARADANA S. A.

Bulev. Reg. Ferdinand I. No. 40-42

Telefon No. 304.

Se ocupă cu toate afacerile bancare.

BANCA GENERALA a JUDEȚULUI ARAD

Arad, Str. V. Alexandri No. 1.

Capital social Lei 10.000.000

Subsemn. și vărsat Lei 3.000.000

Face tot felul de operațiune de bancă.

	CENTRAL,	ELITE,	GRADIȘTE,	GAI
29 Dec.	Prima aventură a Suzanei	Monte Cristo	Sclava mică	Fata cu picioarele aurite

Tiparul Tipografiei „Arad”, Arad

Arad
Palatul Cultural, pentru Biblioteca